

Kodeks ponašanja dobavljača

BH Telecom kao vodeći telekom operator u Bosni i Hercegovini, koji pruža visokokvalitetne, najsavremenije usluge iz oblasti telekomunikacija, prihvatio je Deset načela UN Global Compact-a. Ova osnovna načela sa područja ljudskih prava, radnih standarda, zaštite okoliša i antikorupcije aktivno podržavamo primjenom odgovarajućih etičkih i moralnih standarda u poslovanju.

Ova načela imaju vodeću ulogu i u odnosu između BH Telecoma i njegovih dobavljača¹, te su uključena u Kodeks ponašanja za dobavljače. Naši dobavljači (uključujući njihove organe upravljanja, zaposlenike, predstavnike i podizvođače) moraju se pridržavati dole navedenih načela kroz čitav svoj nabavni lanac.

1. Poštivanje zakona

Očekujemo da se naši dobavljači tokom obavljanja svoje poslovne djelatnosti ponašaju etički i korektno uz pridržavanje svih međunarodnih, nacionalnih i lokalnih zakona i propisa koji se primjenjuju na njihove poslovne aktivnosti na tržištu. Ako se u zemljama u kojima dobavljač posluje primjenjuju zakonske odredbe ili druga pravila koja se razlikuju od odredbi Kodeksa ponašanja dobavljača, primjenjuju se strožija pravila.

2. Društvena odgovornost

2.1. Sloboda udruživanja i pravo na kolektivno pregovaranje

Dobavljači će poštovati prava radnika na slobodno udruživanje i pridruživanje radničkim sindikatima u skladu sa važećim zakonima i konvencijama Međunarodne organizacije rada (MOR). Radnicima se mora omogućiti slobodna komunikacija sa rukovodstvom u pogledu uslova za rad, bez straha od odmazde, zastrašivanja ili uznemiravanja.

2.2. Dječiji rad

U skladu konvencijama Međunarodne organizacije rada (MOR) i Članom 32. Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djece (UNCRC) dječiji rad je strogo zabranjen i ne smije se koristiti ni u jednoj fazi proizvodnje kod dobavljača i njegovih podizvođača.

2.3. Različitosti i suzbijanje diskriminacije

Dobavljači će zabraniti diskriminaciju na osnovu rase, boje kože, uzrasta, pola, seksualne orijentacije, etničkog porjekla, invaliditeta, religije, političke pripadnosti, članstva u sindikatima, bračnog stanja prilikom zapošljavanja i postupaka koji se odnose na radnike, promovirajući različitosti i jednake mogućnosti u zapošljavanju.

2.4. Plaće i naknade

Dobavljači će osigurati isplatu plaća i naknada radnicima u skladu sa vežećim nacionalnim zakonima, uključujući one koji se odnose na minimalne plaću, obavezne doprinose za zdravstveno i penziono osiguranje, sate prekovremenog rada i ostale naknade, te izbjegavati bilo kakve odbitke od plaće kao disciplinske mjere.

¹ Pojam Dobavljač odnosi se na isporučitelje roba i usluga. Načela iz ovog Kodeksa detaljnije mogu biti definisana u ugovorima sa dobavljačima.

2.5. Radno vrijeme

Radno vrijeme, uključujući prekovremeni rad, mora biti usklađen sa važećim nacionalnim zakonima. Tamo gdje ne postoji nacionalni pravni okvir, primjenjivat će se standardi Međunarodne organizacije rada (MOR). U skladu sa nacionalnim zakonima, radnicima će prekovremeni rad biti plaćen po cijenama rada većim od cijena za redovno radno vrijeme.

2.6. Zdravlje i sigurnost

Dobavljači trebaju preuzeti odgovornost za zdravlje i sigurnost svojih radnika te osigurati sigurno i zdravo radno okruženje, minimizirati rizike, odreći se upotrebe sirovina i radne opreme štetnih po zdravlje, te poduzeti najbolje moguće preventivne mjere protiv nezgoda na radnome mjestu i profesionalnih bolesti.

3. Zaštita okoliša

Zaštita okoliša i očuvanje prirodnih resursa za BH Telecom imaju visoki prioritet. Stoga od svojih dobavljača očekujemo poštivanje važećih relevantnih propisa i standarda zaštite okoliša. Prilikom razvoja, proizvodnje i u fazi korištenja proizvoda potrebno je minimizirati emisiju stakleničkih plinova i smanjiti na najmanju moguću mjeru štetu za životnu sredinu i zdravlje. Očekujemo da naši dobavljači štedljivo primenjuju resurse kako bi se smanjilo opterećenje životne sredine u vazduhu, na zemlji i u vodi. Očekujemo da naši dobavljači prilikom razvoja, proizvodnje i u fazi korištenja proizvoda, kao i kod drugih djelatnosti, uzimaju u obzir ponovno iskorištavanje, reciklažu kao i bezopasno, ekološki prihvatljivo odlaganje preostalog otpada.

Očekujemo da naši dobavljači poštuju sve primjenjive pravne propise i zahtjeve u pogledu sigurnosti proizvoda, posebno zakonske propise u pogledu bezbednosti, označavanja i pakovanja proizvoda, kao i primjene opasnih materija i materijala. Dobavljači dijele znanje i know-how sa klijentima, sopstvenim dobavljačima i trećim licima, a informišu proaktivno i na transparentan način BH Telecom o bezbjednosnim i ekološkim aspektima svojih proizvoda.

4. Zabranjenje poslovne prakse

4.1 Korupcija

Dobavljači sa kojima posluje BH Telecom dosljedno poštuju načelo nulte stope tolerancije u pogledu korupcije. Dobavljač će se suzdržati od bilo kog oblika korupcije ili radnje koja bi se potencijalno mogla protumačiti kao takva:

- a) Obećavanje, nuđenje, davanje i primanje mita,
- b) Npropisno obećavanje, nuđenje, primanje i davanje poklona,
- c) Pronevjera i neovlaštena upotreba tuđe imovine,
- d) Posredno ili neposredno obećavanje, nuđenje, davanje ili primanje koristi za nezakonito posredovanje, dobijanje i zadržavanje posla/ugovora, sklapanje ugovora pod povoljnijim uslovima, izostavljanje dužnog nadzora nad izvršenjem ugovornih obaveza ili drugo ponašanje, odnosno propust kojim je drugoj ugovornoj strani prouzrokovana šteta ili je omogućeno sticanje nedozvoljene koristi predstavniku jedne od ugovornih strana, njenom posredniku, zastupniku, prodavaču ili drugom pravnom ili fizičkom licu, koje je na bilo koji način povezano sa jednom od ugovornih strana.

4.2 Konkurencija

Dobavljač će poštovati pravila slobodne i poštene konkurencije u svim poslovnim odnosima i neće zloupotrebjavati eventualni dominantni položaj na tržištu. Dobavljač neće pokušati u svoju ugovore uključiti uslove koji se suprotni propisima o tržišnom natjecanju u ugovorne odnose sa BH Telecomom.

4.3 Sponzorstvo

Sve aktivnosti sponzoriranja od strane dobavljača moraju biti u skladu sa važećim zakonodavstvom.

4.4 Pranje novca

Očekujemo da se naši dobavljači pridržavaju relevantnih zakonskih obaveza u pogledu prevencije pranja novca i da ne učestvuju u radnjama pranja novca.

4.5 Sukob interesa

Dobavljač će izbjegavati sukob interesa koji može dovesti do rizika korupcije. Dobavljač se obavezuje da će BH Telecom, bez odlaganja, pisano obavijestiti o okolnostima u kojima lični interes utiče ili stvara dojam da utiče na ugovorni odnos između strana, kao i okolnosti koje utiču ili bi mogle uticati na procjenu, objektivnost ili lojalnost pojedinaca koji djeluju za račun BH Telecoma. Ako je dobavljač i kupac BH Telecoma, neće nastojati izvući neopravedne prednosti iz toga i držati će nabavku i prodaju strogo odvojeno.

4.6 Podaci, poslovne tajne i imovina preduzeća

Dobavljači se obavezuju da će čuvati sve podatke u vezi sa ugovorom ili narudžbom, sa kojima su se upoznali pri izvršenju posla/ugovora u okviru poslovne saradnje sa BH Telecomom, te da ih neće otkrivati ili posredovati trećim licima. Sve dobijene podatke (uključujući i eventualno dobijene i lične podatke) dobavljač neće upotrebljavati ili ih obrađivati u suprotnosti sa važećim pozitivnim propisima.

5. Nadzor i revizija

5.1 Nadzor

Da bi osigurao poštivanje načela koja su navedena u ovom Kodeksu dobavljač će za vrijeme trajanja ugovora pružiti na uvid sve elemente koji su potrebni za utvrđivanje usklađenosti i bez odlaganja obavijestiti BH Telecom kada ima saznanja o bilo kakvoj neusklađenosti sa načelima kao i korektivnim mjerama usvojenim kako bi se osiguralo poštivanje Načela.

5.2 Revizija

BH Telecom i / ili njegov ovlašteni predstavnik imaju pravo provoditi nadzorne aktivnosti prema dobavljačima kako bi efikasno procijenili stvarnu usklađenost dobavljača s načelima. To uključuje pravo za BH Telecom i / ili njegovog ovlaštenog predstavnika da izvrši reviziju, uključujući inspekcije na terenu, audit druge strane, upitnike i / ili intervjui sa odabranim zaposlenima u prostorijama dobavljača, gradilištima i / ili drugim lokacijama na kojima dobavljač obavlja posao. Dobavljač daje saglasnost da BH Telecom ima pravo zatražiti i primiti dodatne informacije (npr. EcoVadis samoprocjena) ako to smatra potrebnim. U slučaju bilo koje neusklađenosti sa navedenim načelima dobavljač će poduzeti korektivne mjere i o tome obavijestiti BH Telecom. BH Telecom će provoditi redovnu evaluaciju rizika glavnih dobavljača u vidu samoprocjene, utvrđivanja činjenica ili audita. Dobavljačima BH Telecom-a će biti dostupne smjernice o načinu vrednovanja dobavljača sa aspekta usklađenosti sa ovim Kodeksom.

BH Telecom zadržava pravo prekinuti poslovni odnos sa dobavljačima koji svjesno krše ovaj Kodeks i njegova načela. Tokom postupka odabira dobavljača BH Telecom zadržava pravo isključiti one dobavljače koji ne zadovoljavaju osnovna načela ovog Kodeksa.

Generalni direktor:

mr. Sedin Kahrman, dipl.ing.saob. i kom.

Sarajevo, 16.10.2020.